

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 glid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročbo.

Ob koncu leta v'judno vabimo vse dosedanje
naročnike „Slov. Gospodarja“, da se zopet naročijo
za leto 1879., ter nam še skušajo novih naročnikov
pridobiti. Kdor ima s čim in hoče naše podvzetje
podpirati z majhnim darom, naj pristopi med delež-
nike tiskovnega društva, da se nadomestijo tisti udje,
ktere nam je smrt pobrala; dosedanje deležnike pa
prosimo, da nam še naprej zvesti ostanejo.

Deležnina znaša za celo leto 5 fl.

Naročnina za celo leto 3 fl., za pol leta
1 fl. 60 kr., za četrť leta 80 kr.

Naročnina se nam naj blagovoljno po
poštnih nakaznicah še ta mesec pošlje, da vemo, ko-
liko naj prve številke tiskati damo. — Napiši se
naj napišejo razločno in kdor je nov naročnik, naj
to pristavi, dosedanji pa naj na nakaznico prilepijo
tiskani napis.

Opravništvo „Slov. Gospodarja“.

Konec leta.

Veliko tisoč, veliko milijonov ljudi konca leta
1878 ni dočakalo. Bog jih je pred se poklical,
umrli so, v grobih spijo. Mi pa, ki še živimo na
tem svetu, recimo Gospodu Bogu čast in hvalo za
vse, karkoli se nam je pretečeno leto nagodilo,
dobro in hudo, veselo in žalostno. Vsaj se nam
je nagodilo vse po božji previdnosti in nam za-
more v zveličanje biti, če nas je morebiti tudi
marsikaj britko zadelo in močno zaboletlo!

Kmalu v začetku tega leta je ljubi Bog k
sebi pozval nepozabljivega nam sv. očeta Pija IX.
v uživanje večnega miru in veselja v nebesih.
Verniki, sirote, na zemlji smo se tega trenutka
dolgo bali in močno ustrašili, ker je bilo videti,
da bodo mogočni sovražniki sv. Cerkve motili,
ovirali in branili izvolitev novega papeža. Toda
zgodilo se je vse drugače. Zopet je se očitno
pokazalo, da je sv. Cerkva pod božjim varstvom.
Hitro, redno in zvesto po starodavnih cerkvenih
postavah bili so izvoljeni novi papež Leon XIII.

Sovražniki se niso niti genoli ne, ves svet bil je
zavzet nad tem!

Slavni ruski junaki so meseca januarja vrgli
Turka popolnem ob tla; ruski meč se je grozivo
zablisnil pred starodavnim Carigradom. Svet je
pričakoval, da bode kmalu zadnja turška gujusoba
iz Evrope pobrisana, sultan iz Carigrada v Azijo
potisnen, mohamedanski polumesec iz nad mošeje
„Aja-Sofija“ trešen in na njegovo mesto sv. križ
zopet povzvišan. Vendar ova krščanska in sveta
misel še se ni mogla uresničiti. Kramarski An-
gleži in drugi evropski turkoljubi so Rase usta-
vili, Turčije pogin zabranili in ruskega carja pri-
silili, da je sklenil mir sv. Štefanski in potem
Berolinski. Vsled tega je Rumunija in Srbija ne-
odvisna in s Črnogoro vred pomnožena država.
Bolgarija je se prebudila iz 500letnega španja pod
turškim jarmom, naš slavni general Filipovič pa
je osvobodil po krvavem boju sosedno nam Bosno
in Hercegovino. Avstrija je pridobila dve novi
deželi. Ali nji bo pa stalno ohranila in še dalje
prodirala v Novipazar in Solun do Egejskega
morja, ali bodo Rusi zapustili Turško, kdo bo
novi bolgarski knez, kaj bo z Macedonijo, Alba-
nijo in naposled s Turčijo, to bo se reševalo
drugo leto. Ali bo mir ali pa strahovita vojska
za turško zapuščino, vse to bo jasno in očitno
v novem letu!

Po vsej Evropi, deloma tudi po drugih delih
sveta, se je letos začela glasiti nova, grozovitna
revolucija, rodivša se iz obupnega, po oderuštvu
in denarnem mogotstvu izžmikanega, Kristusu po
liberalizmu in freimavrertvu izneverjenega, novega
siromaštva. Nastala je mednarodna zarota socija-
listov, ki hoče vse cesarje in kralje mitve imeti,
ves sedanji liberalni red — krščanski red je libe-
ralizem oslabil in zadužil — silama prekucniti in
uničiti. Na nemškega cesarja so dvakrat streljali,
na španjskega kralja enkrat, italijanskega so pa
hotli zabodniti, angleška kraljica, ruski car itd.
se bojijo za življenje. Povsod hudo in grozivo
vre! Bismark skuša red ohraniti z ostrimi posta-
vami, policaji in vojaki, pa bo težko kaj opravil,

posebno tedaj ne, če bo še zanaprej katoličane preganjal. Ubogi ljudje trepečejo skoro po vsej Evropi zavolj negotove bodočnosti. Strah in groza jih je pred socijalistično revolucijo. Ali k Onemu, ki je rekel: „ne plašite se“, k Jezusu pa nečejo pribežati. Njegovo sv. Cerkev preganjajo in krščanstvo zatirujejo skoro povsod ter ne sprevidijo, da se ravno zato, ker so se ljudje Kristusu izneverili, rodi socijalistična revolucija, tresejo prestoli, trepetajo narodi!

V Avstriji smo se dualizma navolili in prepiranja razkačenih strank po deželnih, še bolj pa v državnem zboru in delegacijah. Sedanje ministerstvo je za odstop zrelo. V novem letu pričakujemo velikih sprememb. Bog daj na korist ljudstvu in čast Avstriji. Slovenci smo to leto pri volitvah popolnem zmagali na Štajerskem, popolnem propali na Koroškem. Obhajali smo dalje sijajen tabor v Dolini pri Trstu in slavili dva največja dobrotnika Slovencev: Slomškega in dr. Bleiweisa. „Slov. Gospodar“ je to leto imel silno nevarno tiskovno pravdo, katera je pa srečno končala. Ob enem je list došel do tolikega števila naročnikov in prejemnikov, kakor še nikoli ne v celih 12 letih svojega obstanka. Imel je naročnikov prvič 2126. To mu daje pogum tudi v novem letu jednako vrlo izhajati in krepko potegovati se za najsvežejše, najvažnejše zadeve in potrebe slovenskega, posebno kmetskega, ljudstva, po znanem geslu: vse za vero, dom in cesarja!

Želimo vsem veselo novo leto!

Cerkvene zadeve.

Stavljenje Slomškovih spomenikov.

Konečno poročilo o tej narodni zadevi smo odložili do dnes, ker smo čakali na pregled računov in ker so druge nepričakovane reči porivale se na to mesto. Pritožbo zoper prepoved, po kateri je mariborski župan g. Reiser obhajanje občnega zbora prepovedal, sestavil je g. dr. Srnec tako izvrstno, da mu je c. kr. namestnija pravdala. Vsled ugodne rešitve sklical se je občni zbor dne 23. sept. 1878. Poročilo tajnikovo in denarničarjevo vzelo se je na znanje s pohvalo vsega odbora za težavno in trudapolno delovanje. Denarjev je ostalo 867 fl. 76 kr. 3 cekini in 5 zlatih frankov. Na predlog č. g. dr. Ulage izbrala sta se za pregledovalca računov: č. g. Tomaž Rožane dekan in g. profesor Janez Majciger. Ta gospoda sta račune pregledala in v blagajnično knjižico vpisala sledeče: „Potrdiva, da sva celi račun pregledala in ga popolnoma v redu našla. V Mariboru 21. nov. 1878. Janez Majciger, c. k. profesor. Tomaž Rožane, dekan.“ Dovolili so se pri občnem zboru razni stroški še za umetnika g. Zajca, za svečanost pri razkritju in pri občnem zboru tako, da je naposled ostalo 765 fl. 36 kr. Občni zbor je gledé ostanka po dolgem razgovorjanju zavrgel

odborove nasvete in sprejel predlog č. g. župnika Hajškega. Vsled tega so prejeli: čitalnica mariborska, g. Mihael Lendovšek vikarij v Ptujju, in župnijski urad stolne cerkve v Mariboru, vsak 255 fl. 12 kr. Čitalnici se je dal denar proti temu, da ta poskrbi utemeljitev slovenske založnice, č. g. Lendovšku, kateremu se je tudi prej že izročeni denar v podporo za izdavanje Slomškovih spisov 260 fl. odpisal, zopet proti temu, da nadaljuje izdavanje Slomškovih spisov, župnijskemu uradu pa, da prevzame skrb za ohranjenje Slomškovih spomenikov v Mariboru, na Slomu in Ponkvi, in se je v tej zadevi od vseh odbornikov podpisalo dvoje izročilnih slovensko-nemških (Uebergabs-Urkunde) pisem; eno se je izročilo preč. g. Juriju Matjašiču kanoniku in stolnemu župniku, drugo pa čitalnici mariborske. Pismo se glasi: „Leta 1862 so umrli v Mariboru milostljivi knez in škof Anton Martin Slomšek, ki so pridobili po svojem neutrudljivem delovanju veliko zaslug za sveto katoliško Cerkev, za slovenski narod, in po prestavi škofovega sedeža Labodskega v Maribor tudi za Mariborsko mesto. Zatorej so sklenoli njihovi častilci leta 1865, spomenik postaviti rajnemu v tem mestu. Ko se je nabralo dosti prineskov, postavil se je spominek mesca junija 1878 v stolni cerkvi Mariborski. Mi podpisani člani večjega odbora za postavljenje omenjenega spominka izročujemo ga tedaj danes pri našem poslednjem shodu vlast stolne cerkve Mariborske, ravno tako tudi ploščo, katero smo dali napraviti z napisom na Slomškovem grobu, izročujemo tej cerkvi tudi v last neko svoto denarja, i proti temu bode nam objubilo zastopništvo te cerkve, v dobrem stanu ohraniti, po potrebi tudi predstavljati, ne samo omenjeni spominek ino omenjeno ploščo z napisom vred, temoč tudi plošče z napisoma, ktere smo dali postaviti v Ponkvah na rojstni hiši Slomšekovi, kakor tudi v tamošnji cerkvi. Mi podpisani člani zastopništva stolne cerkve v Mariboru sprejmemo vse to; Slomškov spominek, i ploščo z napisom na grobu, i svoto denarja v last in objubimo, kakor je gori rečeno, v dobrem stanu ohraniti, po potrebi tudi predstavljati, spominek in ploščo na grobu, pa tudi dve plošči z napisoma v Ponkvi. V Mariboru dne 23. kimovca 1878. Juri Matjašič, stolni in mestni župnik, Roman Pahner, Karol Kandolini, cerkvena ključarja.“

Šestnajst let po smrti blagega Slomškega, trinajst let po ustanovitvi posebnega odbora, smo Slovenci svojemu neumrljemu domoljubu postavili spomenik, kakoršnjega si je slavni mož zaslužil in mu ga je hvaležni narod požrtvovalno postavil. Med tem ko vrli g. Lendovšek pripravlja uže 3. zvezek zbranih Slomškovih spisov za natis, nazznanja na Slomu rojstni hiši vzdana slovenska plošča žibel ljubeznjivega Slomškega, kaže na eink malana podoba v farni cerkvi najslavnejšega Ponikvičana, razlaga latinska plošča na starem pokopališču v Mariboru, da ondi počiva preblagi prvi škof mariborski in naposled v najlepši kra-